

Den hållbara staten Jämtland

Republiken Jämtland har länge kämpat för att bli självständigt. Nu har detta skett och Jämtland har blivit utsett till en självständig, demokratisk stat. Med detta kommer en rad utmaningar. Ni har blivit utsedda av den nya regeringen med uppdrag att gemensamt komma fram till åtgärder för att utveckla staten och göra den mer långsiktigt hållbar. Staten ska vila på demokratiska och rättvisa grunder och värderingar. En central utgångspunkt i ert uppdrag är att staten ska vara långsiktigt hållbar både ur ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv.

Ni har blivit uppdelade i fem råd som alla har varsitt fokusområde, dessa är

1. Demokrati och beslutsfattande
2. Miljö- och naturvård
3. Livsmedel och mat
4. Infrastruktur
5. Bistånd

Varje råd har till uppgift att formulera en eller flera policys¹ som syftar till att göra samhället mer hållbart utifrån dess specifika fokusområde. Ni ska också fundera över hur stor andel av Jämtlands statsbudget som ni anser att era förslag bör få, ni ska då utgå från förseminarieuppgiften där ni översiktligt läste olika partiers budgetförslag.

Det är av största vikt att ni i ert arbete utgår från och grundar era förslag på kursmaterial som har behandlats i modulen. Självklart får ni gärna använda er av material från andra delkurser också men material från Välfärd, utveckling och globalisering och modulen Demokrati och handlingsutrymme ska stå i fokus.

Ni har till kl 14.15 på er att arbeta i era grupper, därefter återsamlas vi och varje grupp ska då ha utsett en representant som får 3min till sitt förfogande för att presentera rådets förslag. Därefter kommer ni få chans att diskutera era olika policys i större grupper.

Bakgrundsinformation om Jämtland

Jämtlands län är till landytan det 3:e största länet i landet. Länet består av 8 kommuner och har en landareal på 49 343 kvadratkilometer, vilket är ungefär 12 procent av hela Sveriges landareal. Residensstad är Östersund.²

¹ Ordet policy är liktydigt med rekommendation eller riktlinje

² <http://www.ekonomifakta.se/sv/Fakta/Regional-statistik/Ditt-lan-i-siffror/Oversikt-for-region/?region=2300>

Jämtlands län

Sverigemedel

 Invånare i länet		
Antal, 2013	126 461	459 279
 Medelålder		
År, 2013	43,3	41,2
 Befolkningsökning		
Procent, treårsbasis, 2010-2013	-0,2	2,4
 Medianinkomst		
Kronor, 2013	232 537	247 636
 Skattesats		
Procent, 2014	33,49	31,86
 Andel högskoleutbildade		
Procent, 2013	20,5	25,3
 Förvärvsfrekvens		
Procent, 2012	79,6	77,1
 Andel företagare		
Procent, 2012	8,7	6,7
 Nyföretagande		
Per 1 000 inv, 2013	11,2	11,5
 Arbetslöshet (AKU)		
Procent, 2013	6,8	8,0
 Öppen arbetslöshet (AMS)		
Procent, 2013	8,4	8,5
 Andel förtidspensionärer		
Procent, 2013	7,4	6,0
 Största privata arbetsgivare	Skistar Aktiebolag	
Antal anställda, Nov 2013	Antal anställda: 325	
 Största offentliga arbetsgivare	Östersunds Kommun	
Antal anställda, Nov 2013	Antal anställda: 4 875	

Bakgrundsinformation om Sveriges statsbudget 2013³

Statsbudgetens utgifter 2013

Utfall 2013, miljarder kronor

Miljarder kronor

01 Rikets styrelse	11,8
02 Samhällsekonomi och förvaltning	16,1
03 Skatt, tull och exekution	10,4
04 Rättsväsendet	39,3
05 Internationell samverkan	1,8
06 Försvar och samhällets krisberedskap	45,4
07 Internationellt bistånd	30,8
08 Migration	9,9
09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	59,0
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	96,4
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	40,0
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	78,5
13 Intergration och jämställdhet	8,8
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	69,7
15 Studiestöd	20,6
16 Utbildning och universitetsforskning	56,5
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	12,7
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning,	1,0

³ <http://www.ekonomifakta.se/sv/Fakta/Offentlig-ekonomi/Statsbudget/Statsbudgetens-utgifter/>

etc.

19 Regional tillväxt	3,3
20 Allmän miljö- och naturvård	4,8
21 Energi	2,6
22 Kommunikationer	43,7
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	16,0
24 Näringsliv	5,2
25 Allmänna bidrag till kommuner	88,9
26 Statsskuldräntor, m.m.	16,8
27 Avgiften till Europeiska unionen	37,4
= Summa utgiftsområden	827,4
Riksgäldens nettoutlåning	96,2
Kassamässig korrigerering	-2,2
= Totala utgifter	921,4

Om ni kör fast i arbetet och behöver hjälp att minnas

Modulens schemalagda tillfällen:

- **Politisk förändringskraft** - Helena Leander, miljöpolitisk talesperson och fd. riksdagsledarmot MP
- **Fullerö park** – Kursledningen
- **Bistånd – möjligheter och utmaningar** - Annika Otterstedt, Planeringsamordnare på Sida
- **Global demokrati** - Torbjörn Tännsjö, Professor i filosofi, Stockholms universitet
- **De har en framtid** - Sarah Jones, Grundare ETF Latinamerika
- **Mänskliga rättigheter och migration** - Shahram Khosravi, Lektor på Socialantropologiska institutionen, Stockholms universitet
- **Det individualiserade miljöansvaret** - Ylva Ugglå, Docent och lektor i sociologi, Örebro universitet
- **4st Samtal för inspiration och reflektion**
- **Studentföreläsningar**

Modulens obligatoriska litteratur:

- **Kursbok:** Agyeman, J. (2013) *Introducing Just Sustainabilities – policy, planning and practice*, kap 2 och 3, s. 59-135.
- Fuller, S. (2013) "Ninety-degree revolution: Right and Left are fading away. The real question in politics will be: do you look to the earth or aspire to the skies?" *Aeon Magazine*
- Roger, R.C. (2007) Chapter 6: The Political and commercial dimensions of aid. *Does foreign Aid Really work?* 14 s.
- Welzer (2009), *Klimatkrig: varför människor dödar varandra på 2000-talet*, Göteborg: Daidalos, s. 16-33
- Soneryd, L & Ugglå, Y (2011), Inledning, *(O)möjliga livsstilar*, s. 7-16

Modulens filmklipp:

- SVT Dokument inifrån (2014) *Politiker utan mål*
<http://www.svt.se/dokument-inifran/se-program/del-1-1883>
- Dokumentär - *Development in Bad Waters* (2013)
http://www.filmsforaction.org/watch/development_in_bad_waters/
- Dokumentär: Bogotá: Improving Civic Behavior - Cities on Speed. Antanas Mockus, Enrique Peñalosa. Tillgänglig via:
https://www.youtube.com/watch?v=bwgWM3h_l-4

Råd 1: Demokrati och beslutsfattande

Staten Jämtland är en demokrati men än så länge har någon djupare diskussion om hur denna demokrati ska se ut inte förts. Ta hjälp av föreläsningar och modulens litteratur och ta fram en policy för hur den demokratiska processen i landet ska se ut. Diskutera vilka de största utmaningarna för landets demokrati kan vara och se över hur arbetet med demokrati på olika nivåer i samhället kan se ut. Vad är förutsättningarna för ett demokratiskt samhälle? Vart fattas besluten och av vem? Vilka har inflytande över de beslut som tas, och hur ser detta inflytande ut? I ert råd bör ni särskilt utgå från föreläsningen med Torbjörn Tännjö samt kapitel 2 och 3 i Agyemans bok där ni kan få inspiration kring hur det fysiska rummet men även politiska råd kan vara viktiga beståndsdelar i ett demokratiskt samhälle.

En policy innebär detsamma som en rekommendation eller riktlinje. Det är upp till er om ni vill formulera en övergripande eller flertalet mer specifika policys för Jämtlands demokrati och beslutsfattande. I ert arbete vill vi även att ni inkluderar mer konkreta förslag på vad som bör genomföras i staten Jämtland.

I ert uppdrag ingår även att ni ska besluta hur stor andel av Jämtlands statsbudget som ni anser att era förslag bör få, ni ska då utgå från förseminarieuppgiften där ni översiktligt läste olika partiers budgetförslag. Jämtlands statsbudget är ännu inte fastslagen, varför ni får föra ert resonemang utifrån andelar eller procent och inte faktiska siffror. Ta i denna uppgift hänsyn till de andra fokusområden som ni vet att de andra råden arbetar med, hur anser ni att staten bör prioritera dessa olika områden?

Det är av största vikt att ni i ert arbete utgår från och grundar era förslag på kursmaterial som har behandlats i modulen. Självklart får ni gärna använda er av material från andra delkurser också men material från Välfärd, utveckling och globalisering och modulen Demokrati och handlingsutrymme ska stå i fokus.

Råd 2: Miljö- och naturvård

I och med att Jämtland blir en egen stat behöver de inte längre anpassa sig efter de svenska riktlinjerna gällande miljö och naturvård. Utgå från kursens litteratur och föreläsningar och formulera en policy för hur Jämtland ska hantera miljö- och naturvårdsfrågor. Frågor som ni kan utgå från är bland annat hur ni ska hantera nationalparker och naturreservat. Sverige har 16 miljömål, bör Jämtland ha något liknande? Turism och friluftsliv är viktiga näringar i Jämtland, hur bör relationen mellan dessa näringar och miljö- och naturvård se ut? Hur ska Jämtland ställa sig till frågor som rör tillgänglighet gällande natur och miljö? I ert råd bör ni särskilt utgå från föreläsningarna med Helena Leander och Ylva Ugglas samt Ugglas text och Agyemans bok.

En policy innebär detsamma som en rekommendation eller riktlinje. Det är upp till er om ni vill formulera en övergripande eller flertalet mer specifika policys för Jämtlands miljö- och naturvård. I ert arbete vill vi även att ni inkluderar mer konkreta förslag på vad som bör genomföras i staten Jämtland.

I ert uppdrag ingår även att ni ska besluta hur stor andel av Jämtlands statsbudget som ni anser att era förslag bör få, ni ska då utgå från förseminarieuppgiften där ni översiktligt läste olika partiers budgetförslag. Jämtlands statsbudget är ännu inte fastslagen, varför ni får föra ert resonemang utifrån andelar eller procent och inte faktiska siffror. Ta i denna uppgift hänsyn till de andra fokusområden som ni vet att de andra råden arbetar med, hur anser ni att staten bör prioritera dessa olika områden?

Det är av största vikt att ni i ert arbete utgår från och grundar era förslag på kursmaterial som har behandlats i modulen. Självklart får ni gärna använda er av material från andra delkurser också men material från Välfärd, utveckling och globalisering och modulen Demokrati och handlingsutrymme ska stå i fokus.

Råd 3: Livsmedel/Mat

I arbetet för ett hållbart samhälle är livsmedel och matförsörjning centrala frågor att lösa. Inom livsmedelsfrågan ryms en mängd hållbarhetsfrågor såsom rättvisa och jämlikhet men även mer gröna frågor såsom miljögifter och koldioxidutsläpp. Ert råd ska ta utgångspunkt i kapitel 2, Food, i Agyemans bok. Utifrån det, och modulens övriga litteratur och föreläsningar, ska ni formulera en policy som syftar till att skapa en hållbar livsmedelsförsörjning i staten Jämtland. Frågor att utgå från är hur ni kan använda av Agyemans fallstudie på livsmedelsråd (food policy councils) samt hans resonemang om lokalt producerad mat i era förslag. Vad krävs av ett livsmedelssystem för att alla medborgare ska kunna äta sig mätta utan att naturen och miljön tar skada? Väg även in aspekter som import och export, hur ska ni förhålla er till de konsekvenser som era policys får utanför Jämtland?

En policy innebär detsamma som en rekommendation eller riktlinje. Det är upp till er om ni vill formulera en övergripande eller flertalet mer specifika policys för Jämtlands livsmedelssystem. I ert arbete vill vi även att ni inkluderar mer konkreta förslag på vad som bör genomföras i staten Jämtland.

I ert uppdrag ingår även att ni ska besluta hur stor andel av Jämtlands statsbudget som ni anser att era förslag bör få, ni ska då utgå från förseminarieuppgiften där ni översiktligt läste olika partiers budgetförslag. Jämtlands statsbudget är ännu inte fastslagen, varför ni får föra ert resonemang utifrån andelar eller procent och inte faktiska siffror. Ta i denna uppgift hänsyn till de andra fokusområden som ni vet att de andra råden arbetar med, hur anser ni att staten bör prioritera dessa olika områden?

Det är av största vikt att ni i ert arbete utgår från och grundar era förslag på kursmaterial som har behandlats i modulen. Självklart får ni gärna använda er av material från andra delkurser också men material från Välfärd, utveckling och globalisering och modulen Demokrati och handlingsutrymme ska stå i fokus.

Råd 4: Infrastruktur

I modulen demokrati och handlingsutrymme har vi vid några tillfällen tagit upp vikten av en god infrastruktur för ett hållbart samhälle. Vi lever i en värld där människor möter varandra över både

geografiska gränser och språkgränser och där vi är beroende av människor som vi aldrig har träffat förut och de är beroende av oss. De utmaningar som vi behöver lösa i världen är komplexa och mångfacetterade. Dessa problem kommer inte att lösas om människor inte kommer samman och samarbetar på ett sätt som de tidigare inte har gjort. Detta kräver en bred förståelse av begreppet infrastruktur (såväl fysisk som teknisk) där kreativa lösningar är centrala. Ta hjälp av föreläsningar och litteratur från modulen och ta fram en policy för hur infrastrukturen i staten Jämtland kan se ut. Utgå från frågor såsom; Hur ser våra infrastruktursbehov ut? Hur skapar vi infrastruktur och offentliga platser som kan fungera som inkluderande, rättvisa och demokratiska mötesplatser? Ha i åtanke att Jämtland både innefattar städer, mindre samhällen, landsbygd och ibland långa avstånd. I ert råd bör ni särskilt utgå från föreläsningen med Shahram Khosravi och Agyemans kapitel 3, space & place.

En policy innebär detsamma som en rekommendation eller riktlinje. Det är upp till er om ni vill formulera en övergripande eller flertalet mer specifika policys för Jämtlands infrastruktursystem. I ert arbete vill vi även att ni inkluderar mer konkreta förslag på vad som bör genomföras i staten Jämtland.

I ert uppdrag ingår även att ni ska besluta hur stor andel av Jämtlands statsbudget som ni anser att era förslag bör få, ni ska då utgå från förseminarieuppgiften där ni översiktligt läste olika partiers budgetförslag. Jämtlands statsbudget är ännu inte fastslagen, varför ni får föra ert resonemang utifrån andelar eller procent och inte faktiska siffror. Ta i denna uppgift hänsyn till de andra fokusområden som ni vet att de andra råden arbetar med, hur anser ni att staten bör prioritera dessa olika områden?

Det är av största vikt att ni i ert arbete utgår från och grundar era förslag på kursmaterial som har behandlats i modulen. Självklart får ni gärna använda er av material från andra delkurser också men material från Välfärd, utveckling och globalisering och modulen Demokrati och handlingsutrymme ska stå i fokus.

Råd 5: Bistånd

I och med att Jämtland är en nybildad stat där pengar behövs till bland annat arbete med jämställdhet, klimatåtgärder och flyktingmottagande så tar landet emot bistånd. Biståndsbudgeten går även till länder där levnadsvillkoren är betydligt sämre än i Jämtland, länder som är präglade av fattigdom och förtryck. I ert råd ska ni tillsammans utveckla en policy för biståndet i staten, både det som ni tar emot från andra länder samt det som ni själva väljer att ge. Ta stöd i modulens litteratur och föreläsningar och se över vad pengarna ska gå till. Hur prioriterar ni det bistånd som ni själva är mottagare av? Vilka krav ska ni sätta på biståndsmottagare? För att motivera era ställningstaganden bör ni diskutera vilka normer som ligger till grund för vart hjälpen riktas. I ert råd bör ni särskilt utgå från föreläsningarna med Annika Otterstedt och Shahram Khosravi samt texten av Roger.

En policy innebär detsamma som en rekommendation eller riktlinje. Det är upp till er om ni vill formulera en övergripande eller flertalet mer specifika policys för Jämtlands biståndssystem. I ert arbete vill vi även att ni inkluderar mer konkreta förslag på vad som bör genomföras i staten Jämtland.

I ert uppdrag ingår även att ni ska besluta hur stor andel av Jämtlands statsbudget som ni anser att era förslag bör få, ni ska då utgå från förseminarieuppgiften där ni översiktligt läste olika partiers budgetförslag. Jämtlands statsbudget är ännu inte fastslagen, varför ni får föra ert resonemang utifrån andelar eller procent och inte faktiska siffror. Ta i denna uppgift hänsyn till de andra fokusområden som ni vet att de andra råden arbetar med, hur anser ni att staten bör prioritera dessa olika områden?

Det är av största vikt att ni i ert arbete utgår från och grundar era förslag på kursmaterial som har behandlats i modulen. Självklart får ni gärna använda er av material från andra delkurser också men material från Välfärd, utveckling och globalisering och modulen Demokrati och handlingsutrymme ska stå i fokus.